

Formele opmerkingen bij de Vlaamse begroting voor 2023

Bijlage 1 bij het onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2023 en
de tweede aanpassing van de Vlaamse begroting voor 2022

INHOUD

1	Ontwerp van middelenbegroting	3
2	Ontwerp van uitgavenbegroting - decreetsbepalingen	4
3	Begrotingen van DAB's, VOI's en agentschappen	8
3.1	Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie	8
4	Toelichtingen	9
4.1	Beleidsdomein Financiën en Begroting	9
4.2	Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie	11
4.2.1	Beleidsveld Economie	11
4.3	Beleidsdomein Onderwijs en Vorming	11
4.4	Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	12
4.5	Beleidsdomein Mobiliteit, Omgeving en Openbare Werken	13
4.6	Beleidsdomein Omgeving	15
4.6.1	Beleidsveld Energie en Klimaat	15
4.6.2	Beleidsveld Omgeving en Natuur	15
4.7	Beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	17
4.7.1	Beleidsveld HR-beleid en Audit Vlaamse Overheid	17
4.7.2	Beleidsveld ICT en Facilitair Management	18
5	Toepassing van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën	20

1 Ontwerp van middelenbegroting

Tabel fiscale uitgaven

De in het programmadecreet voorgestelde wijziging van de bepaling van artikel 2.1.5.0.1; § 1, 2° van de Vlaamse Codex Fiscaliteit inzake de onroerende voorheffing wordt nog niet weergegeven in de tabel fiscale uitgaven bij het ontwerp van middelenbegroting.

ANTWOORD

De Vlaamse Regering neemt akte van de opmerking van het Rekenhof.

2 Ontwerp van uitgavenbegroting - decreetsbepalingen

Overdrachten

Bijlage 1 bij het uitgavendecreet geeft een overzicht van de kredietoverdrachten van 2021 naar 2022, waarbij het totaal van de overdrachten 3.603,7 miljoen euro bedraagt. Dat bedrag wijkt af van de kredietoverdracht van 3.598,4 miljoen euro die de officiële neergelegde algemene rekening 2021 rapporteert. Het verschil situeert zich bij drie begrotingsartikelen: MBU-3MEH2EC-WT, QBo-1QCE2QS-IS en EBo-1EEB5HU-IS. De afwijking wordt niet verklaard, noch gestaafd.

Met de goedkeuring van het decreet van de algemene rekening van de Vlaamse Gemeenschap en van de rekeningen van de rechtspersonen onder het gezag van de Vlaamse Regering voor het begrotingsjaar sluit het Vlaams Parlement de begrotingscyclus af. Het Rekenhof dringt erop aan dat na de indiening van de algemene rekening bij het Vlaams Parlement geen wijzigingen meer worden aangebracht aan de boekhouding van dat begrotingsjaar.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de opmerking van het Rekenhof

Er zitten inderdaad verschillen op 3 begrotingsartikels, nl.:

- MBU-3MEH2EC-WT: dit betreft een ruiter van De Lijn die in principe in 2021 nog bij De Lijn zat en waarvan pas in juli 2022 de boeking kon worden uitgevoerd omdat dan pas de nodige gegevens beschikbaar waren. Dit was te laat om nog op te nemen in de jaarrekening van VG;

- QBo-1QCE2OX-IS: dit gaat om een decentrale ruitering van relancemiddelen die toegestaan werd op een SOFI-overleg. Ook deze boeking kon pas na neerlegging van de jaarrekening VG uitgevoerd worden (30/05/2022);

- EBo-1EEB5HU-IS: dit is de ruiter op de FFEU-middelen APM die wel was opgenomen in de jaarrekening, maar waarvan beslist is om die nu niet mee op te nemen in het uitgavendecreet, omdat die foutief is.

Actief risicomanagement (CBO-9CEGABB-OW) en Actief schuldbeheer (CBO-1CEG2BA-WT)

Volgens de toelichting wordt de waarborgvergoeding die in 2022 werd ingeschreven voor de BAM voor het project ter realisatie van de nieuwe Scheldeoeververbindingen, vanaf 2023 bij het VFLD opgenomen (-1,222 miljoen euro), zowel aan de ontvangstenzijde als aan de uitgavenzijde. Dat is het niet-geïndexeerde bedrag dat intussen door indexatie met 106.000 euro werd verhoogd volgens de toelichting bij het VFLD.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de opmerking van het Rekenhof.

De vergoeding werd geïndexeerd zoals opgenomen in art. 5 van het BVR tot toekenning van een waarborg aan BAM.

Dit wordt in de toekomst afgestemd met Lantis.

Bij de begrotingsopmaak 2023 was het cijfer ABEX juli 2022 beschikbaar. Ondertussen is het ABEX cijfer van januari 2023 ook al beschikbaar.

Waarborgvergoeding Lantis		
Totale vergoeding voor 1 jaar (art. 5 BVR)	1.221.818,00	
Basisindex: ABEX (878) mei 2021	878	
ABEX juli 2022	954	
		1,08656036
ABEX januari 2023	1004	
		1,14350797
Totale waarborgvergoeding voor 2023 (juli 2022)	1.327.579,01	
Totale waarborgvergoeding voor 2023 (januari 2023)	1.397.158,62	

De waarborgvergoeding voor 2023 zal dus 1.397.158,62 euro bedragen. De factuur zal in januari 2023 verstuurd worden.

De factuur voor de waarborgvergoeding voor 2022 zal normaal gezien in de loop van volgende week verstuurd worden.

Dit is niet in het begin van het jaar verstuurd. De reden hiervoor is dat er begin dit jaar nog geen wettelijke basis bestond om dit aan te rekenen op het VFLD.

Dit is ondertussen in orde (bij de begrotingsaanpassing 2022 is via het programmadecreet art. 53 van het Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1995 aangepast).

De factuur bedraagt 1.260.782,58 euro.

Waarborgvergoeding Lantis		
Totale vergoeding voor 1 jaar (art. 5 BVR)	1.221.818,00	
Basisindex: ABEX (878) mei 2021	878	
ABEX januari 2022	906	
		1,03189066
Totale waarborgvergoeding voor 2022	1.260.782,58	

Verantwoordingen

De verantwoordingen zijn globaal verbeterd, wat niet wegneemt dat in enkele gevallen nog geheel of gedeeltelijk een verantwoording ontbreekt bij bepaalde begrotingsartikelen. Voorbeelden daarvan zijn de artikelen 80, §2, en 81, §4.

De verantwoording bij artikel 38 vermeldt onder meer de begrotingsartikelen GBo-1GCI2CA-WT - *Subsidies aan de verenigingen waar armen het woord nemen* en GBo-1GCI2CB-WT - *Subsidies aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie en Subsidies aan het Interfederaal Steunpunt Armoedebestrijding*. In het eigenlijke artikel 38 zijn die begrotingsartikelen echter niet terug te vinden.

De verantwoording bij artikel 38 somt voor het overige de verschillende subsidies op die vallen onder de in dit artikel voorziene regeling, echter zonder vermelding van het betrokken begrotingsartikel.

ANTWOORD

De begrotingsartikels en bijhorende subsidies, vermeld in de tweede paragraaf, moesten wel degelijk onderdeel uitmaken van de tabel in artikel 38. Hiervoor zal een amendement ingediend worden. De verantwoording is in die zin correct en zal onaangepast blijven.

Artikel 93

De verantwoording legt niet duidelijk uit wat bedoeld wordt met de aankoop van statistieken.

ANTWOORD

De statistische overdrachten worden beschreven in art. 8 van de hernieuwbare energie-richtlijn (2018/2001). Statistische overdrachten worden daar als volgt beschreven:

“De lidstaten kunnen afspraken maken over de statistische overdracht van een gespecificeerde hoeveelheid energie uit hernieuwbare bronnen van de ene naar de andere lidstaat. De overgedragen hoeveelheid: a) wordt afgetrokken van de hoeveelheid energie uit hernieuwbare bronnen die in aanmerking wordt genomen wanneer het aandeel hernieuwbare energie wordt berekend van de lidstaat die de overdracht uitvoert voor de toepassing van deze richtlijn, en b) wordt opgeteld bij de hoeveelheid energie uit hernieuwbare bronnen die in aanmerking wordt genomen wanneer het aandeel hernieuwbare energie wordt berekend van de lidstaat die de overdracht aanvaardt voor de toepassing van deze richtlijn.”

Artikel 94, §1

De ontvangsten van het MINA-fonds belopen 821.691.000 euro en niet 821.69.000 euro zoals vermeld in het ontwerpartikel.

ANTWOORD

Er wordt een amendement ingediend voor artikel 94, zodat deze wordt aangepast aan de opmerking van het Rekenhof.

Artikel 94, §3

In artikel 94, §3, van het ontwerp van het uitgavendecreet, wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om subsidies toe te kennen binnen de perken van de kredieten van de DAB Minafonds. Daartoe worden in de tabellen begrotingsartikelen opgesomd. Twee van de opgesomde begrotingsartikelen betreffen interne stromen, namelijk begrotingsartikel QBX-3QCE2DY-IS - *Toelage VLM in het kader van het MAP* - en begrotingsartikel QBX-3QCE2GY-IS - *Ondersteuning vanuit dotatie VLM voor plattelandsbeleid*.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de bemerking van het Rekenhof. In voorgaande begrotingsdecreten werd eenzelfde werkwijze gehanteerd.

Artikel 98, §2 1°

In artikel 98, §2, 1° van het ontwerp uitgavendecreet wordt de Vlaamse Regering ertoe gemachtigd om aan het steunpunt circulaire economie een subsidie toe te kennen ten bedrage van maximaal 400.000 euro. Als de partners in het steunpunt behoren tot de sector S.1312 betreft het echter een interne stroom en geen subsidie.

ANTWOORD

We vergelijken naar een analoge discussie voor het Steunpunt Milieu & Gezondheid. Deze uitgave werd op aangeven van het Rekenhof op een Interne Stroom gezet (nieuw gecreëerd artikel), en vervolgens op vraag van het departement FB terug op een WT-artikel gezet. Hier wordt dus gevolg gegeven aan de instructies van het departement FB.

Artikel 105, §1

In dit artikel werden per vergissing *allerhande uitgaven m.b.t. het integratie- en inburgeringsbeleid* ten laste van het begrotingsartikel SJo-1SFC2DA-WT opgenomen, in plaats van *allerhande uitgaven m.b.t. het gelijkekansenbeleid* ten laste van het begrotingsartikel SJo-1SFC2CA-WT, dat dient te worden behouden.

ANTWOORD

Dit gaat effectief om een vergissing. De decretale basis voor “Allerhande uitgaven m.b.t. het gelijkekansenbeleid” werd per vergissing geschrapt en zal per amendement terug ingevoegd worden.

3 Begrotingen van DAB's, VOI's en agentschappen

3.1 Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie

Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM)

In de begroting 2023 is er bij de ontvangsten (ESR code 26.10) een bedrag van 405.000 euro opgenomen aan gekapitaliseerde intrestopbrengsten. Het gaat hier om gekapitaliseerde intrestopbrengsten, die niet kasmatig worden uitbetaald. Die intresten dienen daardoor ook aan de uitgavenkant te worden opgenomen als een bijkomende kredietverlening (ESR-code 81), wat niet is gebeurd.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de bemerking van het Rekenhof. Dit wordt aangepast bij de begrotingsaanpassing 2023.

4 Toelichtingen

4.1 Beleidsdomein Financiën en Begroting

Erfbelastingen

De vermindering voor de vriendenerfenis, met een lager dan geraamde budgettaire impact van 4 miljoen euro, waar de BBT Financiën en Begroting bij de ontwerpbegroting 2022 nog uitging van 12 miljoen euro, wordt niet vermeld.

ANTWOORD

De vergelijkingsbasis voor de begrotingsopmaak 2023 is de begrotingsaanpassing 2022. De budgettaire impact van de vriendenerfenis werd bij de begrotingsaanpassing 2022 reeds neerwaarts bijgesteld ten opzichte van de ontwerpbegroting 2022.

De budgettaire impact van de vriendenerfenis zal de komende jaren geleidelijk op kruissnelheid komen. De fiscale uitgave komt pas tot uiting als de personen die in hun testament een goede vriend hebben aangeduid komen te overlijden. Daarnaast zal de maatregel nog aan bekendheid winnen.

Kilometerheffing

Het bedrag aan boetes wordt geraamd op 11 miljoen euro, maar blijft onvermeld in de BBT. Het vergroeningseffect wordt geraamd op -0,4% ten opzichte van -0,8 % vorige jaar. De reden voor die evolutie wordt niet toegelicht.

ANTWOORD

Het bedrag aan boetes zal in de toekomst apart worden vermeld in de BBT.

Het tarief voor de kilometerheffing is onder andere afhankelijk van de euronorm van een vrachtwagen. Vrachtwagens met euronorm 6 of hoger betalen minder dan vrachtwagens met een lagere euronorm. Aangezien het aandeel van vrachtwagens met een lagere euronorm steeds kleiner wordt, wordt ook het vergroeningseffect kleiner. Of anders gezegd, er zijn steeds minder vrachtwagens die kunnen worden vervangen door een euronorm 6 vrachtwagen.

Spelen en weddenschappen

De raming gaat uit van een toename van de ontvangsten met 4,8% ten opzichte van 2022. De toelichting geeft geen nadere toelichting bij dat percentage. Volgens de administratie bedraagt de gemiddelde groei over de periode 2015-2021 9,6% per jaar. Het departement FB verwacht de komende jaren nog een verdere groei, maar niet meer aan hetzelfde tempo. Er wordt gerekend met de helft van de gemiddelde groei over de periode 2015-2021.

ANTWOORD

De assumpties achter de gebruikte parameters voor de gewestbelastingen zullen in de toekomst uitvoeriger worden toegelicht.

Provisies – Voor schuldafbouw en investeringsuitgaven (CBo-1CBX2AD-PR)

De FFEU-provisie van 105 miljoen euro wordt niet meer opgenomen als provisie bij het departement Financiën en Begroting, maar wordt rechtstreeks toegewezen aan het beleidsdomein MOW (100 miljoen euro) en het Agentschap Plantentuin Meise (5 miljoen euro). Het begrotingsartikel voorziet niet meer in uitgaven en wordt enkel nog pro memorie aangehouden. De BBT Financiën en Begroting vermeldde al bij de initiële begroting 2022 dat deze provisie in 2023 kon worden geschrappt.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de bemerking van het Rekenhof.

Beleidsvoorbereiding en communicatie (CBo-1CBG2AA-WT)

Er is een tegenstrijdigheid tussen de voorziene kredieten en de toelichting. De BBT Financiën en Begroting verwijst naar onderzoeksopdrachten inzake een optimale Vlaamse personenbelasting enerzijds en sturende mobiliteitsfiscaliteit anderzijds. Het begrotingsartikel raamt nochtans evenveel vastleggings- als vereffeningskredieten (5,0 miljoen euro), hoewel de vastleggingen voor deze studieopdrachten volgens de BBT al in 2022 gebeurd zijn.

ANTWOORD

Voor de onderzoeksopdrachten die het Departement FB in de markt zette (optimale Vlaamse personenbelasting, sturende mobiliteitsfiscaliteit) werd het VAK inderdaad al in 2022 vastgelegd. In 2023 worden daarnaast nog andere studies voorzien waarmee onder meer de nodige beleidsvoorbereidende input kan worden verzameld met het oog op de ambtelijke bijdrage voor de volgende regeringsonderhandelingen. Die studies worden in 2023 in de markt geplaatst, zodat hiervoor in 2023 ook budgetten worden voorzien. Zoals toegelicht voorziet dit begrotingsartikel ook budgetten voor andere projecten (bv. BCT en KRAB)

Totale rentekosten

De rentekosten bij Financiën en Begroting verdubbelen ten opzichte van de begroting 2022 tot ongeveer 400 miljoen euro. Gelet op het stijgende belang van de rentekosten, is het belangrijk dat de raming ervan omstandig wordt toegelicht.

Voor de geraamde nieuwe langetermijnleningen voor 2023 geeft de BBT wel een overzicht van de verschillende componenten van het te financieren bedrag met daarbij het geraamde rentebedrag. Om de transparantie van de begroting te verbeteren, zou het goed zijn dat de verschillende componenten van het te financieren bedrag kan worden aangesloten met tabel 7-7 financieringsbehoefte ministerie uit de algemene toelichting. Ook zou het de transparantie bevorderen om aan te geven welke rentevoet (basis + marge) wordt gebruikt om de rentelasten te berekenen.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de bemerking van het Rekenhof.

Europese middelen

In de middelen- en de uitgavenbegroting worden bij het departement Financiën en Begroting specifieke begrotingsartikelen voorzien om de globale positie (schuld of vordering) van

de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap ten opzichte van de Europese Commissie in het kader van Europese subsidies uit te drukken. Deze artikelen zijn ingeschreven voor een nulwaarde in plaats van een raming te voorzien op basis van de gegevens die bekend zijn op het moment van de begrotingsopmaak.

ANTWOORD

Alle op dit moment gekende in 2023 aan te rekenen Europese subsidies zijn reeds opgenomen in de begroting. Bijvoorbeeld op begrotingsartikel CBo-9CBGAAF-OW in de middelenbegroting is de verwachte aan te rekenen ontvangst relance ingeschreven van 530 758 duizend euro.

Echter, er is een groot verschil tussen kas en begroting. De problematiek waar het Rekenhof naar verwijst zijn de artikelen die als doel hebben om de globale kaspositie (schuld of vordering) van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap ten opzichte van de Europese Commissie in het kader van Europese subsidies uit te drukken. Het gaat om volgende begrotingsartikels: CBo-1CBX2AF-PA, CBo-1CBX2AF-LE, CBo-9CBGAAF-OP en CBo-9CBGAAF-OL.

In de beleids- en begrotingstoelichting bij de uitvoering wordt uitgebreid toegelicht of er een globale schuld- dan wel vorderingspositie is ten aanzien van de Europese Commissie voor de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap. De artikels zijn vandaag dus in eerste instantie gecreëerd om enkel in uitvoering een correcte registratie mogelijk te maken. Net als in de begrotingen van 2021 en 2022 werden er toen hiervoor ook geen ramingen opgenomen voor deze artikels.

De opmerking van het Rekenhof is echter wel terecht, het departement Financiën en Begroting maakt er werk van om bij een volgende begrotingsronde naast de begrotingsontvangsten, ook een correcte raming van de kasontvangsten en kasuitgaven op te nemen bij deze artikels.

4.2 Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie

4.2.1 Beleidsveld Economie

ISE 6 - Ondernemersvorming

Dit ISE omvat twee aspecten, namelijk de ondernemersvorming en een deel dat onder geen specifieke ISE-component te catalogeren valt, namelijk de dividenduitkering van de Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM). VPM wordt vermeld in ISE Financiering ondernemingen, beleidsveld Economie. Het ontvangstenartikel van VPM is opgenomen in ISE 6 ondernemersvorming in hetzelfde beleidsveld. Het is raadzaam het ontvangstenartikel ook op te nemen in het ISE Financiering ondernemingen.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de bemerking van het Rekenhof.

4.3 Beleidsdomein Onderwijs en Vorming

Extra middelen voor energiekosten

De BBT stelt op pagina 35 dat in het hoger onderwijs, in het kader van energiekosten en energie-efficiënte investeringen in infrastructuur, 8 miljoen euro bijkomende middelen worden toegekend aan de hogescholen, de universiteiten en de drie stichtingen van openbaar

nut voor postinitieel onderwijs. Het is niet duidelijk op welk begrotingsartikel die middelen werden toegevoegd. Een vraag daarover aan de administratie bleef onbeantwoord.

ANTWOORD

Die middelen werden op de provisie Agodi (FCo-1FBD2AA-PR) toegekend.

Begrotingsartikel FDo-1FAD2ZZ-WT- Werking en toelagen

Volgens de toelichting bij dit artikel worden ter uitvoering van de bij de regeringsvorming besliste maatregelen in het kader van efficiëntie en kerntaken de werkingmiddelen apparaat (niet loon) verminderd met 106 duizend euro. De tabel kredietevolutie vermeldt een bedrag van 24 duizend euro.

ANTWOORD

De tabel kredietevolutie is correct, de vermindering bedraagt 24k euro.

4.4 Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)

De in de algemene toelichting opgenomen informatie voor het VIPA is niet volledig correct. De beleidskredieten nemen toe met 101,0 miljoen euro i.p.v. 100,8 miljoen euro. Bij de ziekenhuisfinanciering stijgen de beleidskredieten met 34,8 miljoen euro in plaats van met 37,1 miljoen euro. De compensatie voor het strategische forfait personen met een handicap van 2,2 miljoen euro werd niet opgenomen.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de bemerking van het Rekenhof.

Fusie Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en Agentschap Zorg en Gezondheid

Volgens de nota aan de Vlaamse Regering van 21 oktober 2022 bij het voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten door de fusie van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en het intern verzelfstandigd agentschap Zorg en Gezondheid tot het departement Welzijn en Gezondheid zou de fusie ingaan op 1 juni 2023. De begroting is daar niet op afgestemd. Het verdient aanbeveling dit al toe te lichten in de BBT (met verwijzing naar artikel 11 van het (ontwerp)uitgavendecreet).

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de bemerking van het Rekenhof.

GEO-1GHF2TI-WT

De tekst en de tabel in de BBT gaan er bij dit begrotingsartikel van uit dat de revalidatieziekenhuizen niet werden overgedragen, terwijl de inkanteling in de Vlaamse Sociale Bescherming al dit jaar plaatsvond.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de bemerking van het Rekenhof.

Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming

De in de BBT opgenomen informatie is niet volledig correct. Aan ontvangstenzijde wordt bij de uitleg over de dossierkosten het eindbedrag (63 duizend euro) vermeld in plaats van de mutatie (daling met 26 duizend euro). De toename van de terugbetalingen kwijtgescholden administratieve geldboetes van 50 duizend euro wordt niet vermeld. Daarnaast vermeldt het bedrag van de interne stromen een bedrag van 3.527.217 duizend euro i.p.v. het werkelijke bedrag van de interne stromen van 3.527.390 duizend euro. De bijstelling bedraagt 533.908 duizend euro. Het overgedragen overschot vorige boekjaren bedraagt 203.319 duizend euro in plaats van de vermelde 205.436 duizend euro.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de bemerking van het Rekenhof.

GMO-AGHF2TA-WT

Om de volledige bijstelling te verklaren dient ook de bijstelling van de RIZIV-vergoedingen voor administratieve bijstand internationale dossiers (+26 duizend euro) te worden vermeld.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de bemerking van het Rekenhof.

4.5 Beleidsdomein Mobiliteit, Omgeving en Openbare Werken***Rente lening BAM***

De BAM betaalt rente op de leningen die lopen bij het Vlaams Gewest (150 miljoen vanaf 2022 en 400 miljoen vanaf 2023), waarvoor in de begroting van 2023 rente wordt aangerekend ten bedrage van 8,45 miljoen euro. Die rente staat in de begroting van de BAM op ESR-code 21.60. Echter zou ESR-code 21.30 (intresten binnen de overheidssector) geschikter zijn.

ANTWOORD

Dit wordt gecorrigeerd in een aangepaste begroting van de BAM.

De Lijn – Intresten Livan Infrastructure nv

Op de aandeelhouderslening tussen Livan Infrastructure nv en De Lijn zijn intresten verschuldigd. Die rente-ontvangsten zijn nog niet opgenomen in de begroting van De Lijn. In de begroting van Livan Infrastructure wordt in een bedrag voorzien van 203 duizend euro. Ook de PPS-aflossingen en -vergoedingen stemmen niet overeen tussen De Lijn en Livan. De

bedragen aan de zijde van Livan stemmen overeen met de oorspronkelijke aflossingstabel die het Rekenhof in 2015 heeft verkregen.

De Lijn ontvangt een dotatie van 9,1 miljoen euro (binnen de werkingstoelage MBo-1MEH2EY-IS) voor de beschikbaarheidsvergoedingen aan Livan.

In duizend euro	De Lijn		Livan	
Onderhoudsvergoeding	ESR 12.11-10	2.600	ESR 16.20	2.475
Kapitaalaflossing	ESR 91.31	1.910	ESR 89.14	1.863
Intrestaflossing	ESR 21.30	4.622	ESR 26.20	4.524
Intresten aandeelhouderslening	ESR 96.31	0	ESR 21.30	203

ANTWOORD

Dit wordt gecorrigeerd in een aangepaste begroting van De Lijn en de betrokken toelagen.

De Lijn – Compensatie corona

In de nasleep van de coronacrisis ondervindt De Lijn nog steeds minderontvangsten uit vervoersopbrengsten. De Lijn raamt de budgettaire impact op 55 miljoen euro voor 2022 en op 41 miljoen euro voor 2023. In de loop van 2022 werd hiervoor reeds 27,5 miljoen euro herverdeeld uit de coronaprovisie¹. De werkelijke impact tot en met september bedraagt 35,9 miljoen euro, waardoor de geraamde impact voor 2022 redelijk lijkt.

De initiële begroting 2023 voegt voor het eerst een compensatie toe van 20,0 miljoen euro aan de werkingstoelage van De Lijn. De algemene toelichting vermeldt dit extra krediet als *ter dekking van de exploitatieverliezen bij VVM De Lijn*, terwijl de BBT dit omschrijft als *om het aanbod van De Lijn op peil te kunnen houden*. Geen van beide documenten verwijst naar de gevolgen van de coronacrisis.

ANTWOORD

De 55 mio die op de coronaprovisie voor 2022 voorzien is zal dit jaar niet volledig worden uitbetaald omdat het tekort is afgenomen. Voor 2023 werd initieel een impact van 41 miljoen euro geraamd, die nadien verder werd bijgesteld door De Lijn naar een bedrag van 32 mio € aangezien uit de opvolging blijkt dat het tekort steeds kleiner wordt. Er wordt aangenomen dat de problematiek van de exploitatieverliezen met een bedrag van 20 mio voor begrotingsjaar 2023 kan worden opgelost. Er werd immers beslist om het aanbod van De Lijn op peil te houden teneinde het openbaar vervoer te blijven stimuleren.

Gewestwaarborg BAM

Het Rekenhof stelt een anomalie vast inzake de vergoeding voor de gewestwaarborg waarvan Lantis gebruikmaakt. In de begroting van Lantis (ESR 73.10) is daarvoor ten onrechte maar 1,22 miljoen euro opgenomen, op basis van een oorspronkelijke berekening, maar de algemene middelenbegroting (artikel CBo-1CEG2BA-WT – Actief schuldbeheer) vermeldt het correct afgesproken bedrag van 1,33 miljoen euro.

ANTWOORD

¹ 03/2022 – 16,7 miljoen euro; 04/2022 4,2 miljoen euro en 06/2022 6,5 miljoen euro

Dit wordt gecorrigeerd in een aangepaste begroting van de BAM.

4.6 Beleidsdomein Omgeving

4.6.1 Beleidsveld Energie en Klimaat

Er is een afwijking van 639.000 euro tussen enerzijds de tabel van de administratieve uitgavenbegroting, waar bij artikel QEO-1QHE2IB-PR een vereffeningskrediet van 118,5 miljoen euro wordt vermeld, en de BBT Energie en Klimaat, waar bij de bespreking van de kredietevolucie een vereffeningskrediet van 117,9 miljoen euro wordt opgenomen.

Op het nieuwe artikel QEO-1QHE2IH-IS worden via een interne stroom naar de DAB BRV-fonds beleidskredieten (VAK) ten bedrage van 100 miljoen euro opgenomen voor de uitbetaling van planschade aan de lokale overheden via het Bouwshiftfonds. In de BBT Energie en Klimaat wordt niet gespecificeerd waarom er bij de begrotingsopmaak 2023 momenteel niet in vereffeningskredieten wordt voorzien.

De BBT Energie en Klimaat vermeldt op p. 38 *Ten einde de energiefactuur verder zoveel mogelijk onder controle te houden, worden er in 2023 extra algemene middelen ingezet, zie nieuwe spiegelpost QEO-1QEE2KG-WT - Betaalbaarheid van energie bewaken voor alle doelgroepen.* Dat moet QEO-1QEE2KN-WT zijn.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de bemerking van het Rekenhof (BBT wordt niet meer aangepast). Terechte opmerkingen mbt. artikel QEO-1QEE2KN-WT en QEO-1QHE2IB-PR.

4.6.2 Beleidsveld Omgeving en Natuur

Artikel QBO-1QCE2OU-IS omvat een toelage aan de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) ter financiering van een aantal referentietaken op het vlak van omgevingsbeleid en van ondersteunende taken in kader van oproepen internationale klimaatprojecten. De voorziene interne stroom vanuit het departement Omgeving ten bedrage van 8,4 miljoen euro vertoont een afwijking van 0,01 miljoen euro met de begrotingstabel van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek in de bijlage bij het ontwerp uitgavendecreet 2023.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de bemerking van het Rekenhof.

In de BBT Omgeving en Natuur, ISE D Water, staat bij de bespreking van de overige entiteiten onder toezicht vermeld dat de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) via het artikel QBO-1QCE2DW-IS een toelage van het departement Omgeving krijgt van 115,6 miljoen euro VAK en 115,8 miljoen euro VEK. De bedragen stemmen niet overeen met de bespreking van de kredietevolucie van het artikel en met de tabel van de administratieve uitgavenbegroting, waar sprake is van 126 miljoen euro VAK en 126 miljoen euro VEK.

ANTWOORD

De VMM oefent haar taken uit binnen 2 verschillende ISE: ISE D Water en ISE H Lucht. De financiering van de taken die de VMM uitvoert, verloopt voornamelijk via het artikel QBO-

1QCE2DW-IS, een artikel dat in de Algemene Uitgavenbegroting conform de instructies integraal werd toegewezen aan (en besproken bij) het grootste ISE binnen de VMM: ISE D Water.

Het bedrag van 126 miljoen euro VAK (in de tabel 126,2 miljoen euro) en 126 miljoen euro VAK (in de tabel 126,5 miljoen euro) is als volgt samengesteld:

Kredieten onder het ISE H Lucht bij de bespreking overige entiteiten Vlaamse Milieumaatschappij: 10,4 miljoen VAK en 10,5 miljoen VEK (BBT pagina 121). Deze kredieten maken deel uit van de kredieten ingeschreven bij QBo-1QCE2DW-IS (Werkingsstoelage van het Departement Omgeving).

Kredieten onder het ISE D Water artikel QBo-1QCE2DA-WT (Ondersteuning Internationale Scheldec commissie en Internationale Maascommissie): 0,2 miljoen euro VAK en 0,2 miljoen euro VEK (BBT pagina 133).

Kredieten onder het ISE D Water artikel QBo-1QCE2DW-IS (Werkingsstoelage van het Departement Omgeving) bij de bespreking overige entiteiten Vlaamse Milieumaatschappij: 115,6 miljoen euro VAK en 115,8 miljoen euro VEK (cf. BBT-toelichting waarnaar verwezen wordt).

Artikel QBX-2QCEAOA-OW omvat hoofdzakelijk het dividend dat de nv Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) uitbetaalt aan het Vlaams Gewest voor haar 100% aandeelhouderschap in de nv Aquafin . Het dividend daalt met 3,8 miljoen euro naar 4,2 miljoen euro als gevolg van de budgettaire beslissingen genomen bij de begrotingsopmaak 2022. De genomen budgettaire beslissingen worden niet toegelicht noch geduid in de BBT Omgeving en Natuur.

Antwoord

Deze budgettaire beslissing uit de BO2022 dient ons inziens niet meer toegelicht te worden bij de BBT BO2023.

Aangezien het dividend ten belope van 4,2 miljoen euro door PMV wordt uitbetaald, wordt er in de begrotingstabel van de DAB Minafonds ten onrechte verwezen naar de nv Vlaamse Milieuholding (VMH).

ANTWOORD

Terechte opmerking. Aangezien dit geen cijfermatige impact heeft, zal deze formulering rechtgezet worden via BA2023, en via de uitvoering van de MINA-begroting 2022.

In de BBT Omgeving en Natuur, ISE Bodem en Ondergrond, wordt bij de bespreking van de gedetailleerde kredietevolutie van de interne stromen naar OVAM, verwezen naar de besprekingen van artikels QBo-1QCE2JV-IS en QBo-1QCE5JV-IS. Door de samenvoeging van de werkings- en investeringsdotatie in één begrotingsartikel, is het artikel QBo-1QCE5JV-IS echter verdwenen. Aangezien het niet in de administratieve uitgavenbegroting wordt opgenomen, dient het ook niet meer te worden vermeld in de BBT.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de terechte opmerking van het Rekenhof.

In de tabellen van de administratieve uitgavenbegroting en de toelichting in de BBT Omgeving en Natuur wordt de kredietevolutie voor het artikel QBX-3QCE2DC-WT besproken. Er staat noch in de algemene toelichting, noch in de BBT een verwijzing naar de nog te bekrachtigen tweede aanpassing van de begroting 2022, waar in 55,6 miljoen extra middelen is voorzien voor het energiebudget van Aquafin. Bijgevolg kan voor artikel QBX-3QCE2DC-WT geen volledige correcte vergelijking worden gemaakt en is de inhoudelijke toelichting van de kredietevolutie ontoereikend.

ANTWOORD

De instructies waren generiek om de BBT BO2023 toe te lichten met als referentiebudget BA(1) 2022.

Artikel QBZ-3QCE2NH-IS voorziet een interne stroom van de DAB BRV-fonds naar het Agentschap Binnenlands Bestuur ter financiering van het Bouwshifffonds voor de uitbetaling van de planshadedossiers. De toelichting vermeldt niet waarom er momenteel enkel in een beleidskrediet van 95 miljoen euro wordt voorzien.

ANTWOORD

De beschikbare VEK-middelen zijn voorzien op het Klimaatfonds. Van zodra het instrumentendecreet is goedgekeurd, kan er in functie van de noodzaak VEK herverdeeld worden naar het BRV-fonds voor het dekken van de planshadedossiers.

4.7 Beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

4.7.1 Beleidsveld HR-beleid en Audit Vlaamse Overheid

SGo-1SKC2TG-PR- Middelen sectoraal akkoord DVO

In de algemene toelichting bij de begroting 2023 is voor het Agentschap Overheidspersoneel een opstap van 45,0 miljoen euro opgenomen voor de provisie 5-sporen en sectoraal akkoord DVO (SGo-1SKC2TG-PR). De optelling van de deelcomponenten voorziet echter in een bedrag van 38,5 miljoen euro. Bij de component veralgemeende contractuele tewerkstelling is de vermindering met 6,5 miljoen euro ten gevolge van een intertemporele verschuiving van tijdelijke overschotten naar lokale besturen en VGC in het kader van crisisondersteuning ter compensatie van de stijgende energiekost, niet in rekening gebracht. Dat zorgt voor verschillen tussen de administratieve uitgavenbegroting en de BBT HR en Audit Vlaamse Overheid.

Het budget voor de beleids- en betaalkredieten voor het ISE ST HR in de administratieve uitgavenbegroting bedraagt 100.012 duizend euro. De BBT HR en Audit Vlaamse Overheid voorziet daarentegen in een budget van 106.512 duizend euro. Een verschil van opnieuw 6,5 miljoen euro.

Bij de bespreking van de uitgavenartikelen in de BBT vermeldt het begrotingsartikel SGo-1SKC2TG-PR beleids- en betaalkredieten van 61.020 duizend euro. De administratieve uitgavenbegroting voorziet in 54.520 duizend euro. Bij de inhoudelijke toelichting van het begrotingsartikel in de BBT wordt er in 11,5 miljoen euro voorzien voor de contractualisering. De

vermindering van 6,5 miljoen euro waarvan sprake in de algemene toelichting, is niet verwerkt.

Het initiatief *provisie 5-sporenbeleid en versterking arbeidsvoorwaarden* is in de tabel 8.-1. *De taitabel netto beleidsruimte* opgenomen voor een bedrag van 34,023 miljoen euro. Overeenkomstig de informatie gegeven in de algemene toelichting bij de Interne dienstverlening van de Vlaamse overheid, moet dat 27,500 miljoen euro zijn, namelijk de resultante van 22,5 miljoen euro voor de uitvoering van het 5-sporenbeleid en versterking arbeidsvoorwaarden, en 5 miljoen euro voor de veralgemeende contractuele tewerkstelling.

ANTWOORD

De verschuiving van 6,5 miljoen euro werd inderdaad per vergissing niet vertaald in de beleids- en begrotingstoelichting BO23.

4.7.2 *Beleidsveld ICT en Facilitair Management*

Datanutsbedrijf

Met artikel 105, §,1 van het ontwerpdecreet houdende de algemene uitgavenbegroting 2023 wordt op begrotingsartikel SCo-1SJA2NA-WT een decretale grondslag gegeven aan subsidies ten gunste van het op te richten Datanutsbedrijf. Dat is echter een entiteit die vanaf haar oprichting behoort tot de consolidatieperimeter (met sectorcode S.1312). Daar het dus gaat om een toelage, dienen de kredieten te worden beschouwd als een interne stroom (op een IS-artikel). Een analoge opmerking geldt voor artikel SCo-1SJA2NG-WT (Datanutsbedrijf) in de administratieve uitgavenbegroting, dat dient voor de relance exploitatiemiddelen die worden toegekend aan het Datanutsbedrijf.

ANTWOORD

Digitaal Vlaanderen neemt akte van het standpunt van het Rekenhof wat betreft het moment van opname van het Datanutsbedrijf binnen de consolidatiekring.

Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen

De beleidskredieten van het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen bedragen bij de begrotingsopmaak circa 76,5 miljoen. Ondanks het significante bedrag aan uitgavenkredieten is de inhoudelijke toelichting in de BBT beperkt tot de bijstellingen van het budget ten aanzien van de begrotingsaanpassing. Er wordt geen duiding gegeven over het geplande beleid.

ANTWOORD

De duiding van het geplande beleid van het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen wordt besproken op het niveau van de strategische en de operationele doelstellingen.

DAB Catering en Schoonmaak

In zijn verslag bij de begrotingen 2021 en 2022 merkte het Rekenhof al op dat de eigen ontvangsten en uitgaven van de DAB Catering en Schoonmaak geen rekening houden met de impact van de COVID-19-crisis. De eigen ontvangsten van de DAB Catering en Schoonmaak

bestaan vooral uit de verkoop van voeding en drank aan de Vlaamse ambtenaren en de catering bij vergaderingen. De begroting 2021 bleek sterk overschat. Ook voor de begroting 2022 zal dat zeer waarschijnlijk zijn. Eind oktober 2022 werd door de DAB verwacht dat de eigen ontvangsten 5.165 duizend euro zullen bedragen, terwijl 8.390 duizend euro werd begroot. Rekening houdend met prijsstijgingen ten belope van 30% zouden de te verwachten eigen ontvangsten 6.715 duizend euro bedragen. In de begroting 2023 worden de eigen ontvangsten en uitgaven echter geraamd op 10.812 duizend euro. Dat is bezwaarlijk realistisch te noemen.

ANTWOORD

De bemerkingen van het Rekenhof worden gevolgd. De bezetting van de kantoorgebouwen waar Het Facilitair Bedrijf een personeelsrestaurant en/of koffiebar uitbaat is vandaag nog steeds beperkt in vergelijking met de situatie voor Corona. We betwijfelen echter dat de eigen ontvangsten 2023 zo sterk overschat werden. We stellen een positieve evolutie inzake Corona vast. Daarnaast verwachten we in de wintermaanden een stijging van de bezetting ten gevolge van de energiecrisis.

Net als de voorgaande jaren engageren wij ons om de eigen ontvangsten te monitoren en er over te waken dat de ontvangsten en uitgaven van de DAB met elkaar in evenwicht blijven. Indien nodig zullen we in de loop van 2023 de begroting van de DAB aanpassen buiten begrotingsronde, waarbij zowel de eigen ontvangsten als het uitgavenkrediet neerwaarts zullen worden bijgesteld.

Reservefonds DAB's

Uit de toelichting bij artikel 186 van het VCO blijkt een voornemen om de reservefondsen bij de DAB's af te schaffen. De voorgelegde begrotingen van de DAB's bevatten nog altijd reservefondsen. Bij negen ervan zitten ook nog middelen in de reservefondsen. Het Rekenhof dringt erop aan dat de reservefondsen zo snel mogelijk worden opgeheven.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de bemerking van het Rekenhof.

5 Toepassing van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën

Ontbreken van verplichte informatie

Artikel 12 van de VCO stelt dat de jaarlijkse begroting ten minste de volgende componenten moet bevatten:

1. een economische classificatie;
2. een classificatie van de overheidsfuncties;
3. de programma's;
4. de inhoudelijke structurelementen;
5. de identificatie van de verantwoordelijke entiteit binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Net zoals bij de vorige begrotingsrondes ontbreekt de economische classificatie en de classificaties van de overheidsfuncties.

Artikel 17 van de VCO stelt dat de algemene toelichting ten minste de volgende elementen moet bevatten:

1. een synthese en analyse van het begrotingsbeleid;
2. een schets van de economische omgeving;
3. de evolutie van de ontvangsten en de uitgaven op geconsolideerde basis;
4. de toelichting bij de normnaleving;
5. de informatie over het financieel beheer en de schuldpositie;
6. de stand van de uitstaande verplichtingen.

Het Rekenhof stelt vast dat het laatste punt ontbreekt in de algemene toelichting.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van deze bemerking van het Rekenhof.